

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z powództwa Banku (...) Spółki Akcyjnej w W.
przeciwko F. S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 30 czerwca 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 11 stycznia 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2. zasądza od F. S. na rzecz Banku (...) Spółki Akcyjnej w W.
kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 11 stycznia 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację pozwanego F. S. od wyroku Sądu Okręgowego w (...) z 20 października 2017 r., w sprawie z powództwa Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. o zapłatę oraz orzekł o kosztach procesu.

2. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wywiódł F. S., wskazując na naruszenie art. 58 § 1 K.c. w zw. z art. 5 pkt 14 ustawy z 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (dalej „ustawa o kredycie konsumenckim”), art. 58 § 1 K.c.

w zw. z art. 5 pkt 6 i art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim oraz art. 5 K.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

3. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ K.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 K.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 K.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 K.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 K.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których mowa w art. 398⁹ § 1 K.p.c.

Dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 K.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych

w art. 398⁹ § 1 K.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepubl.). Ze względu na odmienny cel instytucji przedsądu i jej odrębne oraz kwalifikowane przesłanki, wskazanie i uzasadnienie okoliczności decydujących o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może polegać na odwołaniu się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. W prawidłowo sporządzonej skardze kasacyjnej oba powyższe elementy muszą pojawić się oddzielnie i autonomicznie. Sąd Najwyższy nie jest bowiem trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia, wnoszonym i rozpoznawanym nie tylko w interesie skarżącego, ale przede wszystkim w interesie publicznym.

4. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawych (art. 398⁹ § 1 pkt 1 K.p.c.). Podał, że w sprawie występuje potrzeba wyjaśnienia:

- czy w wypadku, gdy kredyt bądź pożyczka udzielana jest w znacznej części w celu sfinansowania ubezpieczenia, mamy do czynienia z kredytem związanym, względnie też, czy do części umowy dotyczącej sfinansowania zakupu usługi ubezpieczenia należy stosować przepisy o kredycie związanym;

- czy niewypełnienie przez przedsiębiorcę wobec konsumenta obowiązków z art. 31 ustawy o kredycie konsumenckim prowadzi do nieważności umowy;

- czy koszty umowy ubezpieczenia zawieranej wraz z umową pożyczki, która ma chronić pożyczkobiorcę przed ryzykami, których zaistnienie może prowadzić do braku możliwości spłaty pożyczki, jest kosztem kredytu w rozumieniu art. 5 pkt 6 ustawy o kredycie konsumenckim, a jeżeli tak, to jakie są skutki prawne naruszenia obowiązków informacyjnych zawartych w art. 30 ustawy o kredycie konsumenckim, w szczególności czy jest to skutek nieważności umowy wynikający z art. 58 § 1 K.c.

5. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego wskazanie jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania istotnego zagadnienia prawnego nakłada na skarżącego obowiązek nie tylko sformułowania tego zagadnienia, ale, co istotne, przedstawienia wyczerpującej argumentacji, wykazania, że jest to

zagadnienie nowe dotychczas nierozstrzygnięte, oraz że jego precedensowy charakter będzie miał znaczenie przy rozstrzyganiu spraw podobnych przez sądy powszechne. Uzasadnienie zatem tej przesłanki wymaga od skarżącego szczególnej staranności w wykazywaniu „istotności” zagadnienia, które musi mieć charakter prawny.

6. Skarżący nie sprostął powyższym wymaganiom. Co do pierwszego ze sformułowanych zagadnień prawnych, stwierdzić należy, że w doktrynie prawniczej wskazuje się, że przesłanek, których wymaga art. 5 pkt 14 ustawy o kredycie konsumenckim, nie spełnia umowa o kredyt konsumencki, gdy strony tej umowy postanowiły, że część kredytu jest przeznaczona na zapłatę kosztów. Jako przykłady wskazywane są tu np. koszty prowizji i składki ubezpieczeniowej związanych z udzieleniem kredytu. Wniosek taki pozostaje aktualny niezależnie od tego, czy usługi dodatkowe, których koszty pobiera się w ciężar kapitału kredytu, są wymagane od kredytobiorcy na podstawie umowy o kredyt konsumencki, czy mają one charakter fakultatywny. Skarżący przedstawił odmienny pogląd i podał, że jeśli pożyczka udzielana jest w znacznej części w celu sfinansowania ubezpieczenia, to mamy do czynienia z kredytem wiązanim. W ocenie Sądu Najwyższego argumentacja zawarta w skardze kasacyjnej jest niewystarczająca dla przyjęcia, że pogląd ten stanowi o występowaniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Poza podaniem własnego stanowiska skarżący nie przedstawił bowiem pogłębionego jurydycznego wywodu dotyczącego opisanego kwestii i nie przedstawił faktycznego, istotnego problemu. W przepisie art. 398⁹ § 1 pkt 1 K.p.c. chodzi o zagadnienie prawne obejmujące poważną wątpliwość prawną, wykraczającą poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które powstają niemal w każdym procesie decyzyjnym.

Przesłanki z art. art. 398⁹ § 1 pkt 1 K.p.c. nie wypełniają również drugie i trzecie zagadanie sformułowane w skardze. Skarżący oparł argumentację dotyczącą tych zagadnień na założeniu, że nie doszło do wypełnienia przez przedsiębiorcę wobec konsumenta obowiązków informacyjnych zawartych w art. 30 i art. 31 ustawy o kredycie konsumenckim. Uszło uwagi skarżącego, że Sąd drugiej instancji, przyjmując za własne ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Okręgowy, uznał, że nie doszło do naruszenia przez powoda obowiązków

poinformowania pozwanego o warunkach zawartej pomiędzy stronami w dniu 26 lipca 2013 r. umowy pożyczki ekspresowej. Skarżący nie zgadza się z tą oceną, ale nie można przyjąć, że sformułowane przez niego problemy mają związek i znaczenie dla rozstrzyganej sprawy, skoro opierają się na odmiennej od reprezentowanej przez Sady obu instancji ocenie ustalonego w sprawie stanu faktycznego.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 K.p.c.).

7. O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1 w związku z art. 391 § 1, art. 398²¹ K.p.c. oraz w związku z § 2 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

aj